

nogle Bærdier tabt, men det er dog ikke betydeligt, men det er nødvendigt, naar man overhovedet vil opnaa Noget. Derfor tror jeg, at § 8, saaledes som den lyder, og saaledes som den maa forstås, naar den bliver nøie betragtet, egentlig ikke skyder ud over, hvad man maa have, naar man vil have virkelig kraftige Forholdsregler til at forhindre Smitteens Udbredelse fra disse Indretninger. — Dernæst skal jeg gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til § 14, som her i Salen er bleven temmelig stærkt medtaget, navnlig i Forgaars af en enkelt Daler. Jeg skal der gjøre opmærksom paa, at denne § 14 nærmest er indsat af Landssthingsudvalget og efter Konference med Landssthingsudvalget og er indsat, netop fordi man vilde ramme ogsaa Herregaardene, da man havde en Følelse af, at det ikke gif an at lade dem blive udenfor. I Landssthingsudvalget havde, som de Herrer maasse erindre, jo adskillige Medlemmer Sæde, som repræsenterer begge Klasser af Befolkningen; der var Herremænd i det, og der var Bønder, og denne Paragraf er Frukten af en ganske rolig og venstabelig Forhandling mellem disse Mænd og Grunden til, at den er kommen til at lyde, som den nu lyder, og som saa Mange havde imod, nemlig at Bestemmelserne i denne Lov kunne af vedkommende Overrighed gjøres anvendelige paa andre Meierier eller Bedrifter, var den, at man, skjøndt man gjorde sig temmelig Umage derfor, ikke kunde finde paa nogen anden Grændse; thi dette, at Reglerne skulle anvendes paa ethvert nok saa lille Meieri, fra hvilket der sælges Mælk, var man enig om, gif ikke an, og det tror jeg ogsaa, at de Herrer her i Salen ville finde, naar de komme til nærmere at drøfte denne Sag. Det, tror jeg, ikke gaar an, hvor skulde saa Grændsen sættes, hvordan skulde man udtrykke det, formulere det? Det kunde man ikke komme over paa anden Maade, og derfor valgte man denne Redaktion. Men det er saa langt fra, at man havde nogen Tendents til at trykke Bøndermeierierne til Jordel for Herregaardsmeierierne, at det netop var det Modsatte, der var Tilfældet. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at det, som man, og vistnok med Føle, man lægge Bægten paa, er, om der fra disse Meierier sælges eller til disse Meierier indkøbes Mælk. Det Meieri, som ikke sælger Mælk, falder egentlig udenfor Lovens Tanke. Naar man først er kommen til dette Resultat, at Loven ikke kan tage Sigte paa Andet end paa at hindre Smitte ved Mælk, og at man maa renoncere paa at hindre Smitte gennem Smør — fastholder man dette som Lovens

Tanke, bliver det Afgjørende egentlig det, om der indkøbes til Meieriet og saa igjen sælges eller paa anden Maade udleveres Mælk fra Meieriet. Derfor er det ogsaa netop det, som § 14 har lagt Bægten paa, men saaledes at man har ment, at ikke ethvert nok saa lille Meieri, hvorfra der bliver solgt Mælk, fornøstigtvis kan bringes ind under Loven og undergives Tilsyn. Det har ogsaa været Gjenstand for nogen Overveelse, og ogsaa Debat, hvorledes man egentlig skulde udtrykke det, om man skulde bruge Ordet „sælges“, eller Ordet „udleveres“. Jeg tror ikke, at man fra nogen Side var i Tvivl om, at man maatte kalde det „sælges“ naar der leveres Dagleierne eller Hønsmandene Mælk som en Del af Bederlag for deres Arbejde. Det mener jeg ogsaa man maa kalde „sælges“, men der var Spørgsmaal om, hvorledes man skulde forholde sig overfor det Tilfælde, der formentlig nogle Steder finder Sted, at der bortgives en Del af denne Mælk, og det kan jo være tvivlsomt. Fra et strengt hygieinisk Standpunkt burde der naturligvis gives Reglen et videre Omfang, thi om Folk faaer det gratis eller ikke, er jo ligegyldigt overfor dette Spørgsmaal, men et vist Humanitets Hensyn gjorde sig gjældende i Forening med den Omstændighed, at det i det praktiske Liv ikke var en saa overmaade hyppig Maade, at Mælken gif ud paa, og derfor var det, man satte Ordet „sælges“. — Jeg har tilladt mig at gjøre opmærksom paa dette, fordi jeg ikke tror, at ærede Medlemmer have lagt tilstrækkelig Mærke dertil, og fordi jeg ønskede det fremhævet, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, naar man tror, at Forhandlingerne i Landstinget have havt den Tendents, som man her har villet tillægge dem. Hvad § 11 angaar, kan jeg heller ikke se rettere, end at, naar man giver Bestemmelser af den Art, som Loven indeholder, er det ogsaa indlysende, at der maa staves et Tilsyn; thi at give Regler, der ikke blive overholdte, kan jo ikke nytte noget. Naar man vil have et saadant System af Regler maa der ogsaa staves et Tilsyn, som paaser, at de blive gennemførte, det tror jeg er klart, og jeg tror ikke at Reglerne med Hensyn til Tilsynet egentlig i nogen Henseende kunde siges at gaa for vidt. Men det er som sagt Punkter, hvorom man nærmere kan forhandle, hvis der skulde være Et eller Andet, der trængte til Rettelse. — Endelig vil jeg kun tilføie dette, at naar dette Lovforslag er bragt frem nu, og naar jeg for min Del ønsker det fremmet saa hurtigt, som Omstændighederne tillade det, og saa hurtigt, som Thinget maatte finde sig foranlediget til at tage Beslutning derom, —